

heder, hvor man delvis kunde have været tilbøjelig til at anfæ andre Afgørelser for ønskelige. Jeg skal kun nævne, at der saaledes i alt Fald hos nogle af Udvalgets Medlemmer havde været Stemning for at gaa til de af den højtærede Minister foreslaaede Bestillingstillæg for Telegrafingeniøren og for Telegrafmeisteren; men vi have ikke fundet Grund til at tage nogen Særstilling over for disse to Forslag, naar der i øvrigt kunde naas Enighed om hele Statsbanebudgettet i Udvalget, som Tilfældet har været. Jeg beklager, at det heller ikke i Aar er lykkedes at naa til Enighed eller i hvert Fald blot til at faa et overvejende Flertal i Udvalget til at blive enigt om ny Telegramtakster. Det er klart, at Telegrambudgettet vedblivende vil vise et meget uheldigt Resultat og en ugunstig Balance, saa længe vi blive staaende ved de nugældende Telegramtakster; men Anstuelserne om, hvad der burde gøres, have været saa afvigende i Udvalget, at det ikke har været muligt at naa til en Forstaelse eller som sagt blot til, at der kunde danne sig et overvejende Flertal. Jeg deler derfor egenlig ikke det af den ærede Ordfører udtalte Haab om, at der muligvis ad Aare kan naas en saadan Samstemning; dertil forekommer det mig, at Enigheden har været for ringe.

Hvad angaar Vædringsforslagene til § 19, skal jeg kun nævne, at den ærede Ordfører udtrykkelig udtalte, at Vædringsforlaget Nr. 184 om en Bevilling af 10,000 Kr. til Præmier for hyperlig Dyrkning af Huslodder og til Rejseunderstøttelser for Husmænd, var et Kompromis, hvortil man var naaet i Udvalget, men at der var en Del af Udvalgets Medlemmer, som ønskede at gaa videre. Jeg skal over for dette dog bemærke, at der paa den anden Side var Medlemmer, som ikke ønskede at strække sig saa langt, som Tilfældet har været, men at man er enedes om dette som et Kompromis. Hvad angaar Vædringsforlaget under Nr. 190 med det tilhørende Underædringsforlag, om en Bevilling af 10,000 Kr. til Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk til dens Virksomhed i Almindelighed, skal jeg kun bemærke, at naar vi fra vor Side have været med til Underædringsforlaget om at nedsætte Bevillingen til 5,000 Kr., er det for vort Vedkommende ikke at opfatte som et Ønske om at nedsætte det foreslaaede Beløb til det halve, men ligedes et Kompromis, man har sluttet sig sammen om, og som fra vor Side kun betyder, at vi have ønsket at være med til at staffe en Bevilling paa i hvert Fald 5,000 Kr. Jeg beklager meget, at Udvalget ikke heller denne

Gang har villet tiltræde Forlaget om en Bevilling af 1,000 Kr., til Garverforeningens Jaglaboratorium. Der er til tredje Behandling fremkommet ret udførlige Oplysninger fra Garverforeningens Side, som ikke blot pege paa den store Betydning, som dette Jaglaboratorium har, og som særlig en Udvidelse deraf vilde faa, men som tillige, forekommer det mig, fyldestgørende oplysning, at Garverforeningen ikke selv er i Stand til at hede det Beløb, som vil være nødvendigt for at give Laboratoriet den tilsigtede Udvidelse. Der er anført de mange forskellige Retninger, i hvilke Medlemmernes Tilbud tages i Beslag, og desuden ogsaa tages i Beslag uden for selve Foreningen, saaledes at det ikke vil være dem muligt at tilvejebringe det Beløb, som maa anses for ønskeligt. Jeg beklager meget, at Udvalget desuagtet ikke har villet tiltræde Forlaget, og jeg tillader mig paa Mindretallets Vegne at anbefale det paa det bedste.

Til § 10 er under Nr. 169 og til § 27 under Nr. 398 af Flertallet i Udvalget stillet to Forslag vedrørende henholdsvis en Havn ved Gudhjem og en Havn ved Svælsminde. Hvad Havnen ved Gudhjem angaar, har jeg ikke kunnet være med til at tiltræde det Forslag, som det øvrige Udvalg har stillet. Det forekommer mig, at der efterhaanden er blevet bevilget saa rigelige Laan til bornholmske Havne, at der kunde være al Grund til en Gang at standse. Der er nu bevilget Havnelaan af meget betydelig Størrelse, ikke blot til Svaneke, Næsø, Allinge, Høslø samt Gudhjem, men nu foreslaas der af Udvalget, hvad jeg i øvrigt tiltræder, at give 80,000 Kr. til Rønne Havn, og desforuden er der bevilget forholdsvis ret betydelige Beløb til en Række af Baadehavne ved Arnager, Nørre-Kaas, Søndre-Baadehavn, Karssdal, Helligpeder, Tejn, Snogebæk og Visted, saa der i alt er blevet givet Havnebevillinger til ikke mindre end 13 bornholmske Havne; og for alle disse Havnelaan bliver der regelmæssigt søgt Afdragfrihed og Forrentningsfrihed i stadig længere Tid. Hidtil har det stadig været paaberaabt som en Grund til at give disse Tilbud til bornholmske Havne, at Bornholm jo ingen Jærnbaner havde, men efter at det nu har faaet disse rigelige og rundelige Bevillinger til Havne rundt om hele Den, se vi, at der kommer Forslag til en Jærnbane, som tilmed kun synes at være den første Del af en Ringbane, som er bestemt til at gaa rundt langs Kysten til disse Havne. Det turde dog blive for meget af det gode. Det er